

รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง
ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

โรงเรียนบ้านน้ำคำน้อย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑

คำนำ

รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านเอราวัณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ได้จัดทำรายงานจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามมาตรฐานCOSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) ผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็น การทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวมและทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม

โรงเรียนบ้านน้ำคำน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ จึงจัดทำรายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านเอราวัณโดยนำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านเอราวัณมาดำเนินการจัดการความเสี่ยง ให้หมดสิ้นไปหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถทำให้การบริหารงานของโรงเรียนบ้านเอราวัณ บรรลุเป้าหมาย เป็นองค์กรที่ดำเนินงานด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และปลอดจากการทุจริต

มีนาคม ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยมายาวนาน และสถานการณ์ยังคงรุนแรง พิจารณาได้จากข้อมูลค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ประเทศไทย ได้คะแนนน้อยกว่า ๕๐ คะแนน คือได้คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง ๓๕ - ๓๘ คะแนน จาก ๑๐๐ คะแนน ส่งผลถึงภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย ทั้งนี้รัฐบาลและทุกหน่วยงานได้พยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างต่อเนื่องโดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส และเป็นกลไกในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้สูงขึ้นโดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการและให้ความสำคัญกับการป้องกันในประเด็นที่อาจเป็นความเสี่ยงหรือเป็นช่องทาง ที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการรับสินบน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรม/โครงการของหน่วยงาน การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อป้องกันการรับสินบนเป็นสาระที่แทรกอยู่ในเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดไว้ ๑๐ ตัวชี้วัดได้แก่ ๑) การปฏิบัติหน้าที่ ๒) การใช้งบประมาณ ๓) การใช้อำนาจ ๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ ๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต ๖) คุณภาพการดำเนินงาน ๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร ๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน ๙) การเปิดเผยข้อมูล ๑๐) การป้องกันการทุจริตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงาน มีการศึกษาวิเคราะห์และค้นหาความเสี่ยงการทุจริตและจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงและป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานจะต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำเป็นรายงานที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงนำไปกำหนดมาตรการ หรือกรอบแนวทางการป้องกันความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน พร้อมทั้งกำหนดกลไกการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) หมายถึงสภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องใช้ดุลยพินิจปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงานหรือเพื่อองค์กรแต่ตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตนเกี่ยวข้องอยู่ในเรื่องนั้นๆ สภาวะการณ์สถานการณ์หรือข้อเท็จจริงอันเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมนี้เป็นเหตุหรืออาจเป็นเหตุทำให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถใช้ดุลยพินิจปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างเป็นกลาง อย่างตรงไปตรงมา เพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม หน่วยงานหรือองค์กรได้อย่างเต็มที่หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเชื่อว่าบุคคลนั้นจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนบุคคลของตนเองที่เกี่ยวข้องอยู่มากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึงเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ หากเป็นทางลบจะก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสียเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ทำให้การดำเนินงานขององค์กรไม่ประสบความสำเร็จ

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

โรงเรียนบ้านน้ำคำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนมีผลการดำเนินงานปีที่ผ่านมา ดังนี้

- ๒.๑ การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพย์สินทางราชการในทางที่ไม่เหมาะสม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงาน การใช้รถราชการ การใช้เวลาราชการ
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม เช่น มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องการกีดกันการสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยใช้เวลาราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

- ๒.๒ โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรู้เสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพย์สินทางราชการ ในทางที่ไม่เหมาะสม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนการใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม เช่น มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องในการปฏิบัติราชการ
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้องเช่น การบริหารงบประมาณและการเงิน
- กระบวนการใช้อำนาจเรียกรับผลประโยชน์ที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๓

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน
ของโรงเรียนบ้านน้ำคำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๕
๓.๑ สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน

โรงเรียนบ้านน้ำคำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ กำหนดความเสี่ยงที่
เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ประเด็นหลักดังนี้

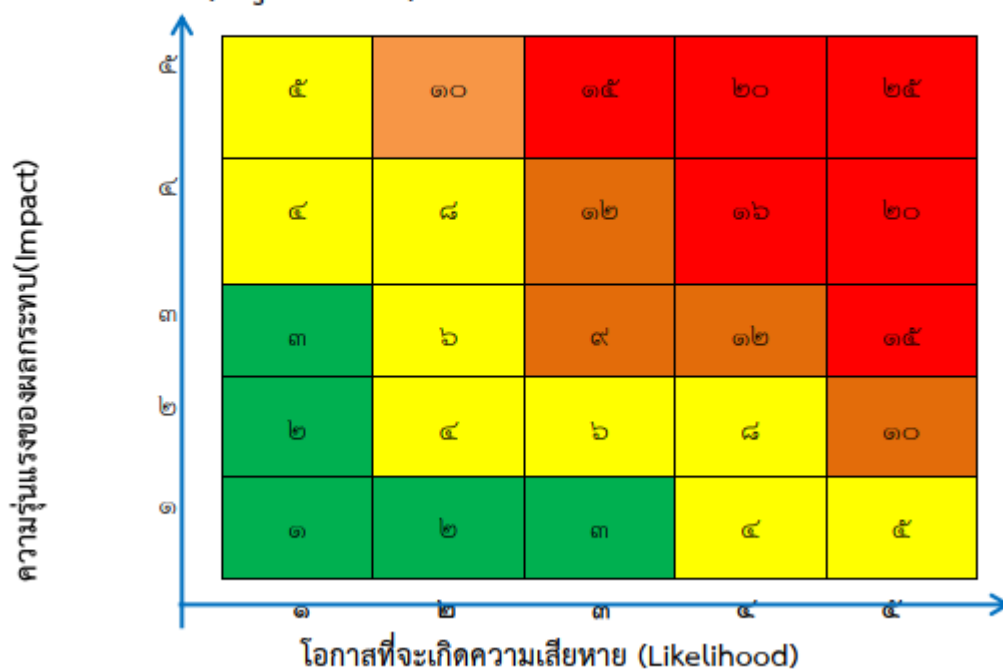
- ๑ การกระทำที่ไม่สุจริต
- ๒ การใช้ทรัพย์สินทางราชการ
- ๓ การกระทำไม่โปร่งใส
- ๔ การจัดทำเอกสารการเงินไม่ครบ

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์(Likelihood)และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของ
แต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วจึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของ
ความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ในตารางความเสี่ยงซึ่ง
จะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ที่	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิด ทุจริต	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	ลำดับ ความ เสี่ยง
๑	การกระทำที่ไม่สุจริต	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	-	๑๕-๒๕ คะแนน	สูงมาก
๒	การใช้ทรัพย์สินทางราชการ	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	-	๙-๑๔ คะแนน	สูง
๓	การกระทำไม่โปร่งใส	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	-	๔-๘ คะแนน	ปานกลาง
๔	การจัดทำเอกสารการเงินไม่ครบ	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	-	๑-๓ คะแนน	น้อย

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

จากแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
๑-๓ คะแนน	น้อย
๑-๓ คะแนน	น้อย
๑-๓ คะแนน	น้อย
๑-๓ คะแนน	น้อย

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
สีแดง เสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme)	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	การกระทำที่ไม่สุจริต
สีส้ม เสี่ยงสูง (High)	มีมาตรการลดความเสี่ยง	การใช้ทรัพย์สินทางราชการ
สีเหลือง ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	การกระทำไม่โปร่งใส
สีเขียว ต่ำ (Low)	ยอมรับความเสี่ยง	การจัดทำเอกสารการเงินไม่ครบ

๓.๒ แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านน้ำคำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๑

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานขอโรงเรียนบ้านน้ำคำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๑ ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑๕-๒๕ คะแนน	สูงมาก
๙-๑๔ คะแนน	สูง
๔-๘ คะแนน	ปานกลาง
๑-๓ คะแนน	น้อย

โรงเรียนบ้านน้ำคำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ จึงกำหนดแนวปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ส่วนที่ ๔
การดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง

โรงเรียนบ้านน้ำค้ำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๑ ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของการปฏิบัติงานบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานสรุปดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑๕-๒๕ คะแนน	สูงมาก
๙-๑๔ คะแนน	สูง
๔-๘ คะแนน	ปานกลาง
๑-๓ คะแนน	น้อย

โรงเรียนบ้านน้ำค้ำน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๑ จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการการทุจริตจากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และมีผลการดำเนินการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ลูกหนี้เงินยืมส่งเอกสารล้างหนี้เงินยืมไม่ตรงเวลาเป็นการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนตามระเบียบทางราชการ ระยะเวลาที่กำหนด รายละเอียดดังนี้

- ๑.๑ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อตระหนักถึงความถูกต้องในการปฏิบัติงานและการเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานฯ ในการป้องกันการทุจริต
- ๑.๒ การประชุมเชิงปฏิบัติการการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมนำสู่เขตสุจริต
- ๑.๓ จัดทำคู่มือการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่เกี่ยวข้องผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๔ แจกแจงแนวปฏิบัติมาตรการการเบิกจ่ายระเบียบการเงินสพบุคลากรทางการศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ง่ายขึ้น
- ๑.๕ จัดทำทะเบียนควบคุมกำกับและติดตาม
- ๑.๖ รายงานการติดตามลูกหนี้ที่ไม่ตรงเวลา

